

BESCHIKKING

Omgevingsvergunning – beschikking voor een flora- en fauna-activiteit - valwild

Aanvrager :	Stichting Faunabeheereenheid Overijssel
Aangevraagde activiteiten :	Flora- en fauna-activiteit – valwild vergunning.
Datum ontvangst aanvraag :	16.07.2024
Locatie :	gehele provincie Overijssel
Datum beschikking :	28.08.2024
Kenmerk :	D2024-00038509
Zaaknummer :	Z2024-00004784

BESLUIT VOOR EEN FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Aanvraag

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A	BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING SOORTEN FAUNABEHEER.....	3
A.1	Aanvraag.....	3
A.2	Besluit.....	3
A.3	Ondertekening en verzending.....	5
B	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT.....	7
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag.....	7
B.2	Algemeen.....	7
B.3	Registratie en rapportage.....	7
C	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT.....	9
C.1	Vergunning.....	9
C.1.1	Omschrijving handeling.....	9
C.1.2	Preventieve maatregelen.....	10
C.1.3	Wettelijk belang van de handeling.....	10
C.1.4	Vergunning.....	10
C.1.5	Periode.....	11
C.1.6	Onderliggende documenten.....	11
C.1.7	Aanvullende gegevens.....	11
C.2	Bevoegdheid.....	12
C.2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd.....	12
C.2.2	Procedure.....	12
C.3	Toetsingskader.....	12
C.3.1	Wettelijke regels.....	12
C.3.2	Provinciaal beleid.....	12
D	TOETSING.....	13
D.1	Inhoudelijke beoordeling.....	13
D.1.1	Uitgangspunten.....	13
D.1.2	Toetsing noodzaak vergunning.....	14
D.1.3	Toetsing treffen van preventieve maatregelen.....	14
D.1.4	Toetsing gunstige staat van instandhouding.....	15
D.1.5	Toetsing provinciaal beleid.....	17
D.1.6	Toetsing gebruikte middelen en methoden.....	17
D.1.7	Toetsing aan wettelijk belang.....	18
D.1.8	Eindconclusie toetsing.....	19

D.1.9	Zorgplicht blijft altijd gelden.....	19
E	SLOTCONCLUSIE.....	20

A BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING SOORTEN FAUNABEHEER

A.1 Aanvraag

U heeft namens De Faunabeheereenheid Overijssel een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet ¹ bij ons ingediend. Deze vergunningaanvraag gebeurt op basis van het 'Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029'.² De vergunningaanvraag betreft het verzoek om een opdracht van Gedeputeerde Staten om reeën, damherten, edelherten, wilde zwijnen en dassen te doden in het belang van de openbare veiligheid (verkeersveiligheid) en het voorkomen van onnodig lijden in geheel Overijssel.

Deze aanvraag hebben wij op 16 juli 2024 ³ ontvangen. De aanvraag heeft u op 21 juli 2024 tussentijds gewijzigd.⁴ De gewijzigde aanvraag en het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 ⁵ zijn het uitgangspunt voor uw vergunningaanvraag.

In deze brief geven wij onze beslissing weer.

A.2 Besluit

Wij verlenen de Faunabeheereenheid Overijssel een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet.⁶ De vergunning betreft een opdracht voor het doden van ⁷:

1. door aanrijding verwonde grote hoefdieren (te weten: het Ree, het Damhart, het Edelhert en het Wild zwijn) met behulp van het geweer in geheel Overijssel;
2. grote hoefdieren (te weten: het Ree, het Damhart, het Edelhert en het Wild zwijn) die zich op of in de onmiddellijke nabijheid van verkeerswegen bevinden of bevonden in geheel Overijssel, met behulp van het geweer;
3. reeën met behulp van het geweer vanwege het belang om onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren te voorkomen en te bestrijden in geheel Overijssel.

Ad 1. Dieren als hiervoor genoemd onder punt 1 kunnen slechts geschoten worden op aanwijzing van de politie of een gespecialiseerde toezichthouder faunabeheer Omgevingswet⁸ van de provincie Overijssel. Het opsporen van gewonde grote hoefdieren met honden is niet verboden op basis van de Omgevingswet.

Ad 2. Dieren als hiervoor genoemd onder punt 2 kunnen slechts geschoten worden op aanwijzing van een gespecialiseerde toezichthouder faunabeheer Omgevingswet⁹ van de provincie Overijssel, indien ze een onmiddellijk gevaar voor de verkeersveiligheid vormen.

¹ Art. 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet.

² Faunabeheer plan Overijssel 2024-2029 (paragraaf 3.1.11 en paragraaf 3.3) in samenwerking met: Provincie Overijssel, Goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan Overijssel (Besluit van Gedeputeerde Staten van 27 augustus 2024; kenmerk: 2024-020890).

³ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00032391

⁴ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038336

⁵ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038474

⁶ Art. 5.1 tweede lid onder g Ow en, art. 4.6, eerste lid, onder e van het Omgevingsbesluit.

⁷ Art. 11.54 eerste lid onder a van het Besluit activiteiten leefomgeving.

⁸ Toezichthouder Faunabeheer provincie Overijssel te bereiken via telefoonnr. 038 499 88 99

⁹ Toezichthouder Faunabeheer provincie Overijssel te bereiken via telefoonnr. 038 499 88 99

Ad 3. Dieren als hiervoor genoemd onder punt 3 kunnen slechts geschoten worden op aanwijzing van een gespecialiseerde toezichthouder faunabeheer Omgevingswet¹⁰ van de provincie Overijssel. Het opsporen van gewonde dieren met honden is niet verboden op basis van de Omgevingswet.

Wij geven de opdracht tot het gebruik van de vergunning aan jachtaktehouders die zijn aangemeld door of namens de provincie voor de valwildregeling, onderdeel van het BOA-registratiesysteem voor de provincie Overijssel, aangevuld met de leden van de Stichting Zweethonden Nederland (voor zover inzetbaar in Overijssel).

Wij bepalen¹¹ dat de handelingen ten aanzien van deze vergunning (opdracht) zonder toestemming van de grondeigenaar of grondgebruiker mogen worden uitgevoerd.

Wij bepalen¹² voorts dat vervoer, bezit en handel van de hiervoor onder punt 1, 2 en 3 gedode hoefdieren zijn toegestaan, alsmede het deponeren in het veld van dieren of delen daarvan.

In verband met een effectieve uitvoering van de vergunning (opdracht), verlenen wij aan de Faunabeheereenheid Overijssel een vergunning voor de volgende verboden:¹³

- Voor het gebruik van geweer binnen de in een omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour jacht¹⁴ (was onder de Wet natuurbescherming de 'bebouwde kom'), of op terreinen die onmiddellijk aan die bebouwingscontour grenzen (art. 11.83 eerste lid onder b. van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- Voor het gebruik van geweer tussen zonsondergang en zonsopkomst, (art. 11.83 eerste lid onder a. van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- Voor het gebruik van een geweer op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels (artikel 11.75 van het Besluit activiteiten leefomgeving in samenwerking met art. 11.31 van het Besluit activiteiten en art. 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving), en waarvan delen tot de bebouwingscontour of aangrenzende terreinen kunnen behoren of kunnen bestaan uit wegen (art. 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- Voor het gebruik van een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten aan het geweer (art. 11.79 vijfde lid van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- Voor het gebruik van een geweer voorzien van een geluiddemper (art. 11.79 vijfde lid van het Besluit activiteiten leefomgeving);¹⁵
- Voor het gebruik van geweer binnen de afpalingskring van een geregistreerde eendenkooi (art. 11.83 eerste lid onder c. van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- In afwijking van de wettelijke randvoorwaarde om uitsluitend specifieke geweren en munitie te gebruiken voor het doden van het Ree, het Damhert, het Edelhert en het Wild zwijn (art. 11.80 lid 1 a en b van het Besluit activiteiten leefomgeving), mag bij valwild ook een geweer met .22 munitie worden gebruikt worden.

Wij verlenen de omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit overeenkomstig een vastgesteld en goedgekeurd Faunabeheerplan.¹⁶ De vergunning wordt verleend voor de periode vanaf 1 september 2024 tot 1 september 2029 (duur van het Faunabeheerplan Overijssel)¹⁷.

¹⁰ Toezichthouder Faunabeheer provincie Overijssel te bereiken via telefoonnr. 038 499 88 99

¹¹ Art. 10.29 lid 1 Ow in samenhang met art. 5.1 tweede lid onder g Ow en, art. 4.6, eerste lid, onder e van het Omgevingsbesluit..

¹² Art. 11.101 lid 1 sub c., d., h., l. van het Bal in samenhang met Art. 11.101 lid 2 sub a. van het Bal.

¹³ Op grond van 11.31 Bal kunnen wij voorschriften stellen voor het afwijken van paragraaf 11.2.8 Bal.

¹⁴ Zoals bedoeld in artikel 5.165a van het Besluit kwaliteit leefomgeving

¹⁵ Naast deze vergunning is voor het gebruik van een geluiddemper ook nog een ontheffing nodig op grond van de Wet wapens en munitie. Daarvoor is het ministerie van Justitie en Veiligheid het bevoegde gezag. (Kamerbrief 12-10-2018, kenmerk: DGAN-DAD / 18252811)

¹⁶ Art. 11.63 lid 1 Bal

¹⁷ Provincie Overijssel, Goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan Overijssel (Besluit van Gedeputeerde van 27 augustus 2024; kenmerk: 2024-020890.

Ook op zon- en feestdagen mag van deze vergunning gebruik worden gemaakt, dit is bij de uitvoering van een vergunning op basis van de Omgevingswet toegestaan.

Wij weigeren uw aanvraag voor het schieten van een Das. Voor dassen is namelijk een goede alternatieve oplossing. Door een verkeersongeluk gewonde dassen kunnen door de dierenambulance naar een dierenarts en/of opvang voor wilde diersoorten vervoerd worden. Het vervoeren van dassen door een dierenambulance is wettelijk toegestaan, en Overijssel beschikt over meerdere opvanglocaties met een vergunning voor de opvang van wilde inheemse diersoorten.

De motivering voor ons besluit is in *C. Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in *B. Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

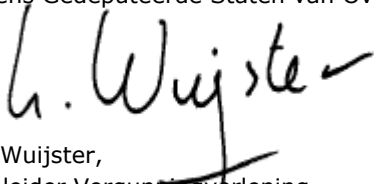
Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- a. de Koninklijke Jagersvereniging,
- b. de Nederlandse Organisatie Voor Jacht en Grondbeheer,
- c. het Faunafonds,
- d. de politie 'Eenheid Oost-Nederland',
- e. alle gemeenten in Overijssel.

Heeft u vragen?

Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder *Inlichtingen bij*. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z2024-00004784 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Deze brief is voorzien van een elektronische ondertekening.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op drie manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via:
https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Bezwaar_tegen_beslissing_provincie_Overijssel.
3. Via een e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (overijsselloket@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2024-00038509). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. De uitvoering van de vergunning is voorbehouden aan Jachttakhouders welke zijn aangemeld door of namens de provincie voor de valwildregeling, onderdeel van het BOA-registratiesysteem voor de provincie Overijssel, aangevuld met de leden van de Stichting Zweethonden Nederland (voor zover inzetbaar in Overijssel).
2. De gebruiker van deze vergunning dient bij niet aantreffen van het mogelijk verwonde dier¹⁸ op de locatie van de aanrijding, met een gecertificeerde zweethond van de Zweethondenlijst Nederland na te gaan of het aangereden dier gewond is geraakt.¹⁹

B.3 Registratie en rapportage

3. De Faunabeheereenheid is gehouden ervoor te zorgen dat de gebruiker van de vergunning binnen 24 uur nadat een dier geschoten is of een door het verkeer gedood dier geruimd is, deze registreert in het valwildsysteem van het BOA Registratie Systeem (BRS).
4. De Faunabeheereenheid moet de grondgebruiker informeren, en dient het gebruik van deze vergunning nauwkeurig te registreren naar aard en locatie in het Fauna Registratie Systeem (FRS). De Faunabeheereenheid dient ervoor zorg te dragen dat jaarlijks (uiterlijk op 1 februari) verslag van hetgeen met behulp van deze vergunning is opgespoord, bemachtigd en gedood (aantal, locaties en data) wordt gedaan aan ons college.
5. De Faunabeheereenheid is gehouden ervoor te zorgen dat de gebruiker van de vergunning verplicht is desgevraagd en waar nodig mee te werken aan monitoringsonderzoek naar besmettelijke veeziekten, dan wel ziekten die voor de mens gezondheidsrisico's kunnen geven en te handelen volgens aanwijzingen daartoe door de Gezondheidsdienst voor Dieren, die voor dergelijke monitoring verantwoordelijk is.
6. Bij aanrijding met een Wild zwijn moet een bloedmonster genomen worden. Dit dient te worden geanalyseerd door Wageningen Bioveterinary Research in Lelystad;²⁰
7. Bij aanrijding met een Wild zwijn dient een persoon die in het bezit is van een in Nederland gehaald certificaat "gekwalificeerd persoon" na afschot van het wilde zwijn en tijdens het ontweiden, te beoordelen of er sprake is van besmettelijke dierziekten zoals de Afrikaanse Varkenspest (AVP). In het geval een Wild zwijn tekenen vertoont van de Afrikaanse Varkenspest, mag het dier niet meer verplaatst worden én dient per ommegaande met de volgende twee instanties contact opgenomen te worden:
  - a. met de NVWA landelijk meldpunt dierziekten, tel. 045-546 31 88;

¹⁸ Het Ree, het Damhert, het Edelhert en het Wild zwijn.

¹⁹ Dit voorschrift is in lijn met de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in het Bal (art. 11.27). De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

²⁰ Voor vragen kunt u zich wenden tot de afdeling Dispatching Service Unit (DSU) van 'Wageningen Bioveterinary Research in Lelystad', op werkdagen van 10.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.30 uur. Telefoon: 0320-238302, e-mail: dsu.bvr@wur.nl. (zie ook: <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Bioveterinary-Research/Diagnostiek.htm>)

b. het meldpunt van de provincie Overijssel: E-mail: overijsselloket@overijssel.nl ;
telefoonnummer: 038 499 88 99, t.a.v. de coördinator van de provincie of vervangend
coördinator van de provincie

8. Geschoten en/of aangereden dieren dienen voorzien te worden van een uniek merk.²¹

---

²¹ Overeenkomstig de Werkwijzer Valwildregeling Overijssel.

C OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 Vergunning

C.1.1 Omschrijving handeling

Deze vergunningaanvraag voor een opdracht wordt gedaan voor de volgende situaties:

1. door aanrijding verwonde dieren (te weten: Ree, Damhert, Edelhert, Wild zwijn en Das) moeten met behulp van het geweer en met geluidsdemper en een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht het dier te schieten en eventueel is een zweethond nodig om ze na te zoeken. Dit is in heel Overijssel;²²

2. dieren (te weten: Ree, Damhert, Edelhert, Wild zwijn en Das) die aantoonbaar een direct gevaar opleveren voor de verkeersveiligheid in geheel Overijssel, moeten dan met behulp van het geweer en met geluidsdemper en een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht het dier te schieten. Hiervan kan pas gebruik gemaakt worden nadat de gespecialiseerde toezichthouder van de provincie hiervoor toestemming geeft.²³

Daarnaast wordt de vergunning verleend voor de volgende situatie:

3. Reeën met behulp van het geweer doden vanwege het belang om onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren te voorkomen en bestrijden. Dit is in heel Overijssel.

Dieren als hiervoor genoemd onder punt 3 kunnen slechts geschoten worden op aanwijzing van een gespecialiseerde toezichthouder faunabeheer Omgevingswet²⁴ van de provincie Overijssel.

De vergunning wordt ook gevraagd voor het gebruik van het geweer op of in de onmiddellijke nabijheid van verkeerswegen, van zonsondergang tot zonsopgang, op gronden die niet voldoen aan de vereiste afmetingen van een jachtveld en binnen de afpalingskring van een geregistreerde eendenkooi. Voor het naspeuren en doden van de aangevraagde dieren moet het toegestaan worden kunstlicht te gebruiken en honden. Het opsporen van gewonde dieren met honden is overigens niet verboden op basis van de Omgevingswet.

Het geweer moet, indien noodzakelijk, ook gebruikt worden in de bebouwde kommen der gemeenten en in de onmiddellijk aan die kommen grenzende terreinen, ook moet het mogelijk zijn om op zon- en feestdagen van deze vergunning gebruik te maken.

Daarnaast moet ten behoeve van het vangschot van het Ree, Damhert, Wild zwijn en Edelhert het gebruik van .22 munitie gebruikt kunnen worden.

De uitvoering van de vergunning wordt uitsluitend gedaan door jachtaktehouders welke zijn aangemeld door of namens de provincie Overijssel voor de valwildregeling, onderdeel van het BOA-registratiesysteem voor de provincie Overijssel, aangevuld met de leden van de Stichting Zweethonden Nederland (voor zover inzetbaar in Overijssel). Deze valwildvrijwilligers handelen volgens de Werkwijzer Valwildregeling Overijssel.

De Faunabeheereenheid zal het gebruik van deze vergunning nauwkeurig registreren naar aard en locatie in het Fauna Registratie Systeem (FRS). Voor de afhandeling van aangereden hoefdieren in het kader van de uitvoering van de valwildregeling worden door de valwildvrijwilligers (aangewezen personen) zogenaamde valwildmerken gebruikt.

²² Faunabeheer plan Overijssel 2024-2029 (blz. 91)

²³ Faunabeheer plan Overijssel 2024-2029 (blz. 91)

²⁴ Gespecialiseerde toezichthouder faunabeheer Omgevingswet provincie Overijssel met ervaring met wildaanrijdingen zijn te bereiken via telefoonnr. 038 499 88 99

Op 21 juli 2024 is de aanvraag gedeeltelijk gewijzigd.²⁵ Deze gewijzigde aanvraag en het Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029 zijn het uitgangspunt voor de vergunningaanvraag.

C.1.2 Preventieve maatregelen

Preventieve maatregelen zijn deels genomen, zoals opgenomen in het Faunabeheerplan. Het realiseren van rasters of andere maatregelen is een verantwoordelijkheid van de wegbeheerder, niet van de aanvrager.

C.1.3 Wettelijk belang van de handeling

De voorgenomen handeling is volgens de aanvraag nodig vanwege de volgende belangen:²⁶

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid (verkeersveiligheid²⁷) of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, en,
- Voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

C.1.4 Vergunning

De vergunning moet het mogelijk maken om het Ree, het Damhert, het Edelhert en het Wild zwijn op te sporen en te doden als deze:

- Verwond zijn door een aanrijding;
- zich op of in de onmiddellijke nabijheid van verkeerswegen bevinden/bevonden en een gevaar voor het wegverkeer vormen.

en,

- Reeën te doden om onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren te voorkomen en bestrijden.

In verband met een effectieve uitvoering van bovenstaande vergunning, is tevens vergunning noodzakelijk vanwege de volgende verboden:

- Voor het gebruik van geweer binnen de in een omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour jacht²⁸ (was onder de Wet natuurbescherming de 'bebouwde kom'), of op terreinen die onmiddellijk aan die bebouwingscontour grenzen (art. 11.83 eerste lid onder b. van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- Voor het gebruik van geweer tussen zonsondergang en zonsopkomst, (art. 11.83 eerste lid onder a. van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- Voor het gebruik van een geweer op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels (artikel 11.75 van het Besluit activiteiten leefomgeving in samenwerking met art. 11.31 van het Besluit activiteiten en art. 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving), en waarvan delen tot de bebouwingscontour of aangrenzende terreinen kunnen behoren of kunnen bestaan uit wegen (art. 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- Voor het gebruik van een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument om in de nacht te schieten aan het geweer (art. 11.79 vijfde lid van het Besluit activiteiten leefomgeving);

²⁵ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038336

²⁶ Art. 8.74l. onder lid 1.b Bal

²⁷ De voorzieningenrechter van de Rechtbank In Zwolle heeft op 26 april 2004 geoordeeld dat onder het begrip 'openbare veiligheid' als bedoeld in artikel 68 eerste lid onder a, van de Flora- en faunawet mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan. Op 17 november 2004 (zaaknummer 200403676/1) heeft de Raad van State beaamd dat de voorzieningenrechter terecht en op goede gronden overwogen heeft dat onder het begrip 'openbare veiligheid' mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan.

²⁸ Zoals bedoeld in artikel 5.165a van het Besluit kwaliteit leefomgeving

- Voor het gebruik van een geweer voorzien van een geluiddemper (art. 11.79 vijfde lid van het Besluit activiteiten leefomgeving);²⁹
- Voor het gebruik van geweer binnen de afpalingskring van een geregistreerde eendenkooi (art. 11.83 eerste lid onder c. van het Besluit activiteiten leefomgeving);
- In afwijking van de wettelijke randvoorwaarde om uitsluitend specifieke geweren en munitie te gebruiken voor het doden van het Ree, het Damhert, het Edelhert en het Wild zwijn (art. 11.80 lid 1 a en b van het Besluit activiteiten leefomgeving), mag bij valwild ook een geweer met .22 munitie worden gebruikt worden.

De vergunning moet worden verleend overeenkomstig het vastgestelde en goedgekeurde Faunabeheerplan. De vergunning moet worden verleend voor de periode vanaf 1 september 2024 tot 1 september 2029 (duur van het Faunabeheerplan Overijssel³⁰).

Ook op zon- en feestdagen moet van deze vergunning gebruik gemaakt worden, dit is bij de uitvoering van een vergunning op basis van de Omgevingswet toegestaan.

De handelingen ten aanzien van deze vergunning (opdracht) moet ook zonder toestemming van de grondeigenaar of grondgebruiker uitgevoerd kunnen worden.

Het vervoer, bezit en handel van de gedode hoefdieren is toegestaan, en ook het deponeren in het veld van dieren of delen daarvan.³¹

C.1.5 Periode

De vergunning wordt aangevraagd van 1 september 2024 tot 1 september 2029 (duur van het Faunabeheerplan Overijssel³²).

C.1.6 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten van belang:

- *Kader Faunabeheerplan 2024-2029*^{33 34}
- *Faunabeheerplan 2024-2029*³⁵

C.1.7 Aanvullende gegevens

Op 21 juli 2024 zijn aanvullende gegevens ontvangen, en bij ons ingeboekt onder kenmerknummer D2024-00038336.

²⁹ Naast deze vergunning is voor het gebruik van een geluiddemper ook nog een ontheffing nodig op grond van de Wet wapens en munitie. Daarvoor is het ministerie van Justitie en Veiligheid het bevoegde gezag. (Kamerbrief 12-10-2018, kenmerk: DGAN-DAD / 18252811)

³⁰ Provincie Overijssel, Goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan Overijssel (Besluit van Gedeputeerde van 27 augustus 2024; kenmerk: 2024-020890).

³¹ Art. 11.101 lid 1 sub c., d., h., l. van het Bal in samenwerking met Art. 11.101 lid 2 sub a. van het Bal.

³² Provincie Overijssel, Goedkeuringsbesluit Faunabeheerplan Overijssel (Besluit van Gedeputeerde van 27 augustus 2024; kenmerk: 2024-020890).

³³ Kader Faunabeheerplan 2024-2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

³⁴ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038468

³⁵ Kenmerk: Z2024-00004784 en D2024-00038474

C.2 Bevoegdheid

C.2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Omgevingsbesluit.³⁶ In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten.³⁷ De aangevraagde activiteiten vinden plaats op, en de effecten zijn beperkt tot, het grondgebied van Overijssel. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.2.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de omgevingsvergunning is uitgevoerd in overeenstemming met paragraaf 16.5.2 van de Omgevingswet. Daarnaast zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.3 Toetsingskader

Een omgevingsvergunning kan worden verleend als aan verschillende toetsingskaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven wij kort aan welke toetsingskaders wordt getoetst.

C.3.1 Wettelijke regels

Een omgevingsvergunningaanvraag wordt beoordeeld op basis van de regels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving³⁸ (hierna: Bkl). Bij ons oordeel houden wij tevens rekening met artikel 3.56 van het Bkl.³⁹ Ook de Omgevingsregeling is voor de toetsing relevant.

C.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2024.⁴⁰ In hoofdstuk 6 zijn de regels over het faunabeheer vastgelegd.

In ons *Kader Faunabeheerplan 2019-2024*⁴¹ zijn tevens per soort beleidsdoelstellingen van de provincie Overijssel ten aanzien van schadebeheer en bestrijding vastgelegd. In ons *Kader Faunabeheerplan 2024-2029* staat op bladzijde 18 t/m 21 het volgende over de beleidsdoelstellingen van de provincie Overijssel ten aanzien van de verschillende soorten in deze vergunning:

Ree: beoogd resultaat; het voorkomen van aanrijdingen en het voorkomen van onnodig lijden van dieren.

Wild zwijn: beoogd resultaat; het voorkomen van aanrijdingen en het voorkomen van onnodig lijden van dieren.

Damhert en Edelhert: beoogd resultaat; alleen optreden als er onmiddellijk gevaar dreigt voor de verkeersveiligheid, in opdracht van de politie of gedeputeerde staten en het voorkomen van onnodig lijden van dieren.

³⁶ Art. 4.6, eerste lid onder e in samenhang met art. 4.12 tweede en derde lid, van het Omgevingsbesluit.

³⁷ Art. 5.14 van de Omgevingswet.

³⁸ Art. 8.74j, 8.74k en 8.74l van het Bkl.

³⁹ Onverminderd de bij dit besluit voor taken en bevoegdheden op het gebied van de natuurbescherming en het beheer van natuurgebieden gestelde regels, houdt een bestuursorgaan bij de uitoefening daarvan rekening met de economische, sociale en culturele belangen, en met de regionale en lokale bijzonderheden.

⁴⁰ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR706717/1>

⁴¹ Kader Faunabeheerplan 2024–2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

D TOETSING

D.1 Inhoudelijke beoordeling

D.1.1 Uitgangspunten

Deze vergunning wordt verleend voor de volgende drie situaties:

1. Het doden van door aanrijding verwonde grote hoefdieren (zogenaamd valwild, te weten: het Ree, het Damhert, het Edelhert en het Wild zwijn) met behulp van het geweer. In sommige gevallen is een zweethond nodig om ze na te zoeken. Dit is in heel Overijssel;
2. Het doden van grote hoefdieren (te weten: het Ree, het Damhert, het Edelhert en het Wild zwijn) met het geweer die zich op of in de onmiddellijke nabijheid van verkeerswegen bevinden in geheel Overijssel en een gevaar voor de verkeersveiligheid zijn;
3. Reeën met behulp van het geweer doden vanwege het belang om onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren te voorkomen en bestrijden. Dit is in heel Overijssel.

Dieren als hiervoor genoemd onder punt 1 kunnen slechts geschoten worden op aanwijzing van de politie of een toezichthouder Omgevingswet⁴² van de provincie Overijssel. Het opsporen van gewonde grote hoefdieren met honden is niet verboden op basis van de Omgevingswet.

Dieren als genoemd onder punt 2 kunnen slechts geschoten worden op aanwijzing van een toezichthouder Omgevingswet⁴³ van de provincie Overijssel, indien ze een onmiddellijk gevaar voor de verkeersveiligheid vormen.

Dieren als hiervoor genoemd onder punt 3 kunnen slechts geschoten worden op aanwijzing van een toezichthouder Omgevingswet⁴⁴ van de provincie Overijssel. Het opsporen van gewonde dieren met honden is niet verboden op basis van de Omgevingswet.

In verband met de effectieve uitvoering van de opdracht, wordt tevens vergunning aangevraagd vanwege een aantal andere verboden, zoals beschreven in C.1.1.

Normaliter wordt bij een omgevingsvergunning, waarbij de activiteit ervoor zorgt dat er een wijziging van een bestaande toestand ontstaat die niet kan worden hersteld, een uitgestelde inwerkingtreding toegepast. Dat houdt in dat het besluit pas na vier werken na bekendmaking in werking treedt. Op deze manier worden onomkeerbare gevolgen voorkomen (artikel 16.79, tweede lid van de Omgevingswet).

In dit geval bepalen wij dat er – gelet op de spoedeisende situaties voor gevaar voor de veiligheid van de mens, en het (onnodig) lijden van dieren (zie paragraaf d.1.7) – geen sprake is van een uitgestelde inwerkingtreding van de omgevingsvergunning. De looptijd van bestaande 'Valwild opdracht Wet natuurbescherming'⁴⁵ is tot 1 september 2024. Het is noodzakelijk dat er op 1 september 2024 een nieuwe 'valwild-vergunning' vigerend is, zodat bij verkeersonveilige situaties en onnodig lijdende dieren meteen ingegrepen kan worden.

Op grond van artikel 16.79, vijfde lid van de Omgevingswet kan het bevoegd gezag in spoedeisende gevallen bepalen dat een omgevingsvergunning – ook als er sprake is van onomkeerbare gevolgen – direct na de dag van bekendmaking in werking treedt.

---

⁴² Toezichthouder Omgevingswet provincie Overijssel te bereiken via telefoonnr. 038 499 88 99

⁴³ Toezichthouder Omgevingswet provincie Overijssel te bereiken via telefoonnr. 038 499 88 99

⁴⁴ Toezichthouder Omgevingswet provincie Overijssel te bereiken via telefoonnr. 038 499 88 99

⁴⁵ Ons kenmerk: 2019/0244936 van 27-08-2019

D.1.2 Toetsing noodzaak vergunning

Grote hoefdieren kunnen als zij op verkeerswegen komen aangereden worden (zie paragraaf D.1.7). Gemiddeld sterft jaarlijks meer dan 8% van de reeënpopulatie van Overijssel in het verkeer.⁴⁶ Grote hoefdieren leveren dan een gevaar op voor de openbare veiligheid (cq. verkeersveiligheid). Aangereden dieren kunnen alsnog een gevaar voor de verkeersveiligheid opleveren, als ze op de weg geraken. Jaarlijks komen 700 tot meer dan 1000 aanrijdingen met grote hoefdieren voor, meestal met het Ree. Aanrijdingen met reeën en impulsieve handelingen van weggebruikers om aanrijdingen te voorkomen, leveren een potentieel gevaar op voor de verkeersveiligheid. Daarnaast kan de materiële schade van een aanrijding aanzienlijk zijn. De totale jaarlijkse materiële schade aan auto's veroorzaakt door een aanrijding met een Ree bedroeg in Overijssel ongeveer 2 miljoen Euro⁴⁷ (bij dit bedrag is nog geen rekening gehouden met gevallen van aanrijdingen met andere grote hoefdieren).

Uit oogpunt van verkeersveiligheid, is het gewenst onmiddellijk na de melding van een groot hoefdier op of in de buurt van een weg, of na de melding van een aanrijding in te kunnen grijpen. Niet alleen een aanrijding is een gevaar voor de verkeersveiligheid, maar ook aangereden dieren kunnen een gevaar voor de verkeersveiligheid opleveren als ze op de weg blijven liggen.

Daarbij is het van belang dat gehandeld kan worden zonder toestemming van de grondeigenaar op de plaats van de aanrijding, in de onmiddellijke nabijheid daarvan, of tijdens het nazoeken van dieren. Het is ondoenlijk om eerst de grondgebruiker te achterhalen en diens toestemming te vragen. Artikel 10.29 lid 1 van de Omgevingswet⁴⁸ biedt de mogelijkheid om dit zonder toestemming van de grondgebruiker te doen.

Wij kunnen ook bepalen wat er met de gemachtigde dieren gebeurt ten aanzien van vervoer, bezit en handel, en het deponeren in het veld van dieren of delen daarvan.⁴⁹

Grote hoefdieren vormen lang niet in alle situaties en overal in de nabijheid van wegen een gevaar voor de openbare veiligheid. De verantwoordelijkheid voor de afweging of een groot hoefdier een gevaar voor de verkeersveiligheid vormt, rust bij de toezichthouder van de provincie Overijssel, en niet bij de individuele jachtaktehouder.

Wij zijn van mening dat de noodzaak van een vergunning door de FBE in de aanvraag en het Faunabeheerplan voldoende onderbouwd zijn, omdat verbodsbepalingen van de omgevingswet worden overtreden ('het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren'; zie Art. 11.54 eerste lid onder a van het Besluit activiteiten leefomgeving) vanwege verkeersveiligheid en om onnodig lijden van aangereden dieren te voorkomen.

D.1.3 Toetsing treffen van preventieve maatregelen

Mogelijke andere preventieve maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid zijn onder andere het weren van dieren door plaatsing van wildrasters, het plaatsen van wildspiegels en het plaatselijk verjagen van de maximumsnelheid. Deze werende middelen zijn praktisch gezien echter niet overal toepasbaar of effectief. Mede gelet op de kosten kunnen rasters en snelheidsbeperkende drempels gezien de grote weglengte waar zich problemen voordoen, niet als bevredigende alternatieven worden beschouwd. Bovendien beperkt de plaatsing van rasters de mogelijkheid tot uitwisseling van andere dieren tussen de verschillende kerngebieden in Overijssel. Dit laatste is in strijd met de doelstellingen van het Natuur Netwerk Nederland om uitwisseling van deelpopulaties mogelijk te maken. Door deskundigen wordt, vooral bij drukke wegen, getwijfeld aan de effectiviteit van wildspiegels.⁵⁰

Op basis van de valwildgegevens zijn in 2011/12 op vier locaties in Overijssel zogenaamde wildwaarschuwingssystemen aangebracht.⁵¹ Met deze systemen zijn positieve resultaten, al zijn deze

⁴⁶ Faunabeheerplan Overijssel 2024-2029

⁴⁷ Faunabeheerplan Overijssel 2014-2019 (blz 112)

⁴⁸ "Gedeputeerde staten kunnen of Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan besluiten dat de personen of de groepen van personen die ter uitvoering van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit om de omvang te beperken van de populatie van dieren, toegang hebben tot de gronden waar de dieren aanwezig zijn." Art. 11.101 lid 1 sub c., d., h., l. van het Bal in samenwerking met Art. 11.101 lid 2 sub a. van het Bal.

⁴⁹ Klop, E., Oorzaken van aanrijdingen met groot wild in Overijssel, 18 september 2009, en Leidraad voor het Beheer van Reeën, Vereniging "Het Reewild", 2007

⁵¹ Langs de N337 (Windesheim), de N757 (de Horte), de N346 (Diepenheim) en de N377 zijn rasters met oversteekpunten met een detectie- en waarschuwingssysteem aangelegd

systemen wel erg kostbaar. In Overijssel kost het wildwaarschuwingssysteem € 280.000,- plus € 7.000,- per jaar voor beheer en onderhoud. De inzet van dergelijke middelen moet worden afgewogen door de wegbeheerder.

Wij vinden het aannemelijk dat de preventieve middelen voldoende uitgenut zijn om deze vergunning te verstrekken. De registraties van het valwild kunnen daarbij van dienst zijn om locaties te identificeren waar veel aanrijdingen met wild plaatsvinden.

Wij weigeren de aanvraag voor het schieten van een Das. Voor dassen is namelijk een goede alternatieve (preventieve) oplossing. Door een verkeersongeluk gewonde dassen kunnen door de dierenambulance naar een dierenarts en/of opvang voor wilde diersoorten vervoerd worden. Het vervoeren van dassen door een dierenambulance is wettelijk toegestaan, en Overijssel beschikt over meerdere opvanglocaties voor wilde inheemse diersoorten met een vergunning.

D.1.4 Toetsing gunstige staat van instandhouding

Het Ree is geen soort die op de Rode Lijst vermeldt wordt, en wordt daarmee niet aangemerkt als een kwetsbare soort die in haar voortbestaan bedreigd wordt.

De reeëntelling gebeurt in Overijssel sinds 2009 op basis van een gestandaardiseerde telmethode. Deze telmethode gebeurt ieder jaar op dezelfde wijze, veelal door dezelfde tellers. Het daadwerkelijk aantal reeën wordt op deze manier niet geteld, echter omdat de telling elk jaar op dezelfde wijze gebeurt, levert de telling wel een betrouwbare trend op.

Gemiddeld worden er jaarlijks sinds 2018 in het voorjaar ongeveer 10.500 reeën geteld.⁵² De populatie is stabiel.

In de jaren 2018-2023 sterft jaarlijks ongeveer 10% van de populatie in het verkeer. Van de aangereden reeën, is een beperkt percentage niet direct overleden en is een genadeschot noodzakelijk om onnodig lijden te voorkomen.

Jaar	Getelde voorjaarsstand	Aanrijdingen	Valwild-percentage
2018	9.626	930	10%
2019	9.775	1.033	11%
2021	11.473	1.102	10%
2022	10.763	1.071	10%
2023	11.382	1.212	11%

Figuur 65. Getelde voorjaarsstand afgezet tegen het aantal aanrijdingen. N.B.: 2020 niet opgenomen in verband met Covid19 (geen voorjaarsstelling) (bron: FRS en BRS)

Gelet op het feit dat deze vergunning het beleid van Gedeputeerde Staten voortzet, en de soort in Overijssel stabiel is of in aantal nog steeds toeneemt, wordt, door deze vergunning, geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Damherten, edelherten en wilde zwijnen zijn geen Rode Lijst soorten, en worden daarmee niet aangemerkt als een kwetsbare soort die in haar voortbestaan bedreigd wordt. Uit oogpunt van verkeersveiligheid zullen hooguit enkele exemplaren van damherten, edelherten of wilde zwijnen gedood worden. De gunstige staat van instandhouding zal daardoor geen gevaar lopen.

In Overijssel is geen wilde populatie damherten. De enkele aanrijdingen (1-8 per jaar)⁵³ betreffen ontsnapte exemplaren.

In Overijssel is maar een beperkt aantal edelherten. Deze zijn hoogstwaarschijnlijk uit Duitsland gemigreerd.⁵⁴ Het aantal edelherten dat min of meer permanent voorkomt wordt geschat tussen de tien en twintig exemplaren. In de faunabeheerplanperiode 2014- 2019 heeft zich 1 aanrijding met een

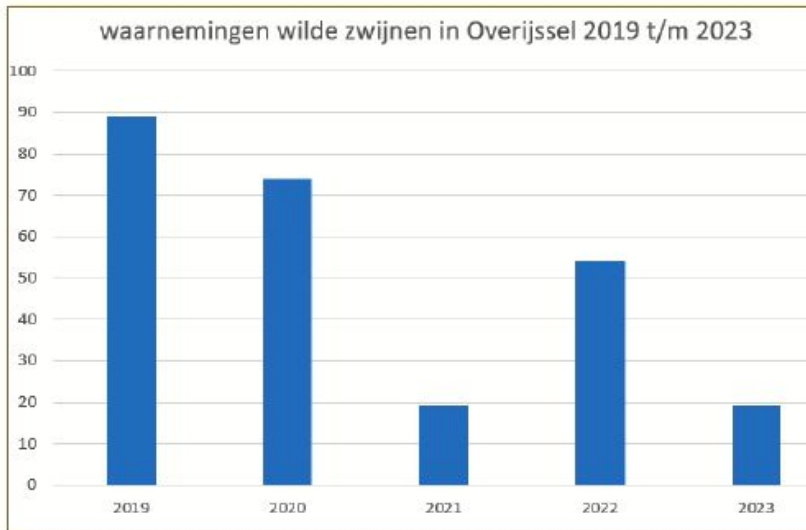
⁵² Faunabeheerplan 2024 -2029

⁵³ Faunabeheerplan 2019 -2024 (blz. 127)

⁵⁴ <https://www.zoogdiervereniging.nl/nieuws/2010/spontane-kolonisatie-edelherten-oost-nederland>

Edelhert voorgedaan. En ook in de faunabeheerplanperiode 2024- 2029 heeft zich 1 aanrijding met een Edelhert voorgedaan.

In Overijssel komen wilde zwijnen met name voor in en om de Engbertsdijksvenen en in mindere mate in en om de natuurgebieden Het Aamsveen, Boerskotten (Lossen) en De Sallandse Heuvelrug. Precieze aantallen van wilde zwijnen in Overijssel zijn niet bekend. Dit heeft te maken met het feit dat wilde zwijnen vooral aan weerskanten van de grens met Duitsland verblijven, mede afhankelijk van voedselaanbod. Het aantal waarnemingen op waarnemingen.nl in de periode 2019-2023 van wilde zwijnen in Overijssel fluctueert (zie tabel hieronder).

Figuur 67. Aantal waarnemingen (gezien) van wild zwijnen in Overijssel, periode 2019 t/m 2023 (bron: waarnemingen.nl)

Jaarlijks zijn er tussen de nul en acht aanrijdingen met Wild zwijn in Overijssel (zie tabel hieronder).

Tabel 15. Valwild in de periode 2019 t/m 2023 (bron: BRS)

Jaar	Aanrijdingen
2019	8
2020	0
2021	0
2022	2
2023	0

Het ministerie heeft gesteld dat er in Nederland drie leefgebieden voor wilde zwijnen zijn, op de Veluwe en in Limburg de Meinweg en Meerlebroek. In Overijssel streven wij volgens ons Kader Faunabeheerplan 2024 - 2029 een 'schade gestuurd' zwijnenbeheer na. Dat houdt in dat de schade door wilde zwijnen minimaal wordt gehouden door schadebeheer en bestrijding. De huidige gunstige landelijke staat van instandhouding van de soort wordt mede gegarandeerd door het voortbestaan van de populaties binnen de drie leefgebieden (Veluwe, Meinweg en Meerlebroek).⁵⁵

Van damherten, edelherten en wilde zwijnen zullen op jaarbasis incidenteel enkele exemplaren geschoten worden vanwege verkeersveiligheid. De provincie kan een vinger aan de pols houden door het voorschrift dat damherten, edelherten en wilde zwijnen, die een potentieel gevaar voor de verkeersveiligheid vormen, slechts geschoten kunnen worden op aanwijzing van een gespecialiseerde toezichthouder faunabeheer Omgevingswet van de provincie Overijssel. De gunstige staat van instandhouding zal daardoor geen gevaar lopen.

⁵⁵ Zie: Regeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 18 oktober 2018, nr. WJZ/18260623,

D.1.5 Toetsing provinciaal beleid

Ons *Kader Faunabeheerplan 2024 – 2029* wordt ook gebruikt voor het opstellen van een vergunning.⁵⁶ Het Kader voor het nieuwe Faunabeheerplan concretiseert het bestaande beleid. In het kader staat over de genoemde soorten het volgende:

Ree

Beoogd resultaat:

- Geen afbreuk aan de staat van instandhouding.
- Voorkomen onnodig lijden van dieren.

Damhart & edelhart

Beoogd resultaat:

- Alleen optreden als er onmiddellijk gevaar dreigt voor de verkeersveiligheid, in opdracht van de politie of gedeputeerde staten
- Voorkomen onnodig lijden van dieren.

Wild zwijn

Beoogd resultaat:

- Voorkomen aanrijdingen (verkeersveiligheid).
- Voorkomen onnodig lijden van dieren.

Ons beleid staat het gebruik van deze vergunning toe.

D.1.6 Toetsing gebruikte middelen en methoden

Grote hoefdieren (het Ree, het Damhart, het Edelhart en het Wild zwijn) moeten ook geschoten kunnen worden in de volgende situaties:

- op of in de onmiddellijke nabijheid van verkeerswegen;
- van zonsondergang tot zonsopgang;
- op zon- en feestdagen;
- in de bebouwingscontour der gemeenten en in de onmiddellijk aan die komen grenzende terreinen, en;
- binnen de afpalingskring van een geregistreerde eendenkooi.

Grote hoefdieren moeten in bovenstaande omstandigheden ook geschoten kunnen worden, omdat op deze plekken en tijdstippen ook verkeersonveilige situaties kunnen ontstaan, en gewonde dieren in hun vlucht op locaties terecht kunnen komen waar niet geschoten mag worden.

Omdat aangereden grote hoefdieren voor de jachtaktehouders in het donker niet goed zichtbaar zijn (en dieren zich kunnen verstoppen in bosschages), is voor het naspeuren en doden van valwild het toegestaan kunstlicht en een nachtzichtkijker te gebruiken en honden. Omdat ook binnen de bebouwingscontour der gemeenten (bebouwde kommen) en aangrenzende terreinen geschoten kan gaan worden, kan het vanwege geluidsoverlast noodzakelijk zijn een geluiddemper op het geweer te gebruiken. Naast deze vergunning Omgevingswet is voor het gebruik van een geluiddemper ook nog een ontheffing nodig op grond van de Wet wapens en munitie. Daarvoor is het ministerie van Justitie en Veiligheid het bevoegde gezag. (Kamerbrief 12-10-2018, kenmerk: DGAN-DAD / 18252811)

In aanvulling dient ook een vergunning verleend te worden voor het doden van valwild met lichtere munitie (.22). Deze munitie voldoet niet aan de voorwaarden met betrekking tot energie inhoud op 100 meter afstand. Naar de ervaring van onze toezichhouders is bij een schot op de zeer korte afstand, een zogenaamd vangschot, het kaliber .22 munitie geschikt voor het doden van de betreffende soorten. Met het oog op omstanders en de ondergrond van asfalt of andere verharding is deze methode van werken veiliger omdat dit minder kans op afketsing heeft. Daarnaast is er een minder harde knal.

---

⁵⁶ Kader Faunabeheerplan 2024–2029, versie 2023 02 14, Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 21 maart 2023, kenmerk: 2023-003983

De belangen van de veiligheid, ook met handelingen in de nachtelijke uren, zijn geborgd in de werkwijzer valwildregeling Overijssel. Iedere valwildvrijwilliger (verlofhouder) in Overijssel heeft kennis genomen van de meest actuele werkwijzer en heeft deze in zijn/haar bezit.

In verband met het signaleren en bestrijding van dierziekten nemen wij voorschrift 5 op. In verband met het voorkomen van de verspreiding van de zeer besmettelijke dierziekte Afrikaanse varkenspest nemen wij in deze vergunning extra voorschriften op (voorschrift 6 en 7). Uit overwegingen van betrouwbaarheid en continuïteit dient het bloedmonster dat genomen wordt nadat een Wild zwijn geschoten is, op een door de provincie Overijssel voorgeschreven wijze uitgevoerd te worden, en dient genomen te worden door de provincie Overijssel aangeschreven personen. Deze maatregel is mede ingegeven door de dreiging van Afrikaanse varkenspest. Ook moet een persoon die in het bezit is van een in Nederland gehaald certificaat "gekwalificeerd persoon" na afschot van het Wilde zwijn en tijdens het ontweiden, te beoordelen of er sprake is van besmettelijke dierziekten zoals de Afrikaanse Varkenspest (AVP). Kenmerken van de AVP zijn bijvoorbeeld puntbloedingen op de organen en blauwverkleuring van de huid.⁵⁷

In het geval een Wild zwijn tekenen vertoont van de AVP, mag het dier niet meer verplaatst worden, én dient per ommekeer contact opgenomen te worden met de NVWA landelijk meldpunt dierziekten en het loket van de provincie Overijssel.

In verband met de registratie en naspeurbaarheid bij vervoer is het noodzakelijk het aangereden dier te voorzien van een wildmerk. Hiervoor is voorschrift 8 opgenomen.

Wij vinden het aannemelijk dat wij op grond van de Omgevingswet vergunning kunnen geven voor de aangevraagde middelen en methoden, aangezien deze geen onnodig lijden veroorzaken en doelmatig en effectief zijn.

D.1.7 Toetsing aan wettelijk belang

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang,

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid (verkeersveiligheid⁵⁸) of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, en,
- Voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

zoals weergegeven in de aanvraag en het Faunabeheerplan, voldoende is aangetoond.

Belang van verkeersveiligheid

Grote hoefdieren kunnen als zij op verkeerswegen komen aangereden worden. Grote hoefdieren leveren dan een gevaar op voor de openbare veiligheid (c.q. verkeersveiligheid). Aangereden dieren kunnen alsnog een gevaar voor de verkeersveiligheid opleveren, als ze op de weg geraken. Volgens het Faunabeheerplan 2024-2029 worden jaarlijks in Overijssel 1000-1200 reeën aangereden, 1-8 damherten, 0-8 wilde zwijnen. In de periode 2013-2018 en 2019-2024 is beide perioden één enkele aanrijding met een Edelhert geregistreerd.

Grote hoefdieren vormen lang niet in alle situaties en overal in de nabijheid van wegen een gevaar voor de openbare veiligheid. De verantwoordelijkheid voor de afweging of een groot hoefdier een gevaar voor de verkeersveiligheid vormt, rust bij de toezichthouder van de provincie Overijssel, en niet bij de individuele jachtaktehouder.

⁵⁷ <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/Biovetinary-Research/Dierziekten/Virusziekten/Afrikaanse-varkenspest-2.htm>

⁵⁸ De voorzieningenrechter van de Rechtbank In Zwolle heeft op 26 april 2004 geoordeeld dat onder het begrip 'openbare veiligheid' als bedoeld in artikel 68 eerste lid onder a, van de Flora- en faunawet mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan. Op 17 november 2004 (zaaknummer 200403676/1) heeft de Raad van State beaamd dat de voorzieningenrechter terecht en op goede gronden overwogen heeft dat onder het begrip 'openbare veiligheid' mede de verkeersveiligheid kan worden verstaan.

Voorkomen onnodig lijden zieke of gebrekkige dieren

Aangereden dieren kunnen ter plaatse blijven liggen en nog leven. Daarnaast kunnen door aanrijding verwonde dieren in het bos verdwijnen, lijden en doodgaan. In geval van onnodig lijden van deze dieren moet regulerend opgetreden kunnen worden. Er moet sprake zijn van schade aan het individuele dier.

De noodzaak tot het uit hun lijden verlossen van in het wild levende dieren kan met name aan de orde zijn bij grote hoefdieren, omdat zij de grootste kans hebben om een aanrijding te overleven. Gedeputeerde Staten vinden het onnodig lijden van dieren vanuit het oogpunt van dierenwelzijn ongewenst.⁵⁹

Het belang van de voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige reeën is volgens de Minister wenselijk, mede gelet op de intrinsieke waarde van het individuele dier. In geval van onnodig lijden van deze dieren moet regulerend opgetreden kunnen worden. Er moet sprake zijn van schade aan het individuele dier.⁶⁰

Wij kunnen instemmen met het feit dat de noodzaak tot het uit hun lijden verlossen van in het wild levende dieren aan de orde is bij gewonde of zieke grote hoefdieren.⁶¹

D.1.8 Eindconclusie toetsing

Wij zijn van mening dat tot een vergunning kan worden besloten, omdat gebleken is dat andere preventieve maatregelen die de verkeersveiligheid en dierenwelzijn moeten waarborgen niet effectief genoeg gebleken zijn, en er geen afbreuk gedaan wordt aan de gunstige staat van instandhouding van het Ree, het Edelhert, het Damhert en het Wild zwijn. Wij weigeren een vergunning voor de Das, omdat andere preventieve mogelijkheden aanwezig zijn.

D.1.9 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in het Bal.⁶² De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

---

⁵⁹ Kader Faunabeheerplan 2024-2029

⁶⁰ Besluit van 28 november 2000, houdende regels voor beheer en de bestrijding van schade aangericht door dieren (Besluit beheer en schadebestrijding dieren) <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2000-521.html>

⁶¹ Besluit van 28 november 2000, houdende regels voor beheer en de bestrijding van schade aangericht door dieren (Besluit beheer en schadebestrijding dieren) <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2000-521.html>

⁶² Art. 11.27 van het Bal.

E SLOTCONCLUSIE

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde vergunning voor het doden van door aanrijding verwonde grote hoefdieren, het doden van grote hoefdieren die zich op of in de onmiddellijke nabijheid van verkeerswegen bevinden, van zieke of gebrekkige lijdende reeën, in geheel Overijssel, te verlenen. Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden. Wij weigeren een vergunning voor de Das.